

ĐỔI MỚI QUẢN LÍ, NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO TRUNG CẤP CHUYÊN NGHIỆP CHO TRƯỞNG CÔNG AN XÃ

TRẦN XUÂN TÂN

Cục Đào tạo - Bộ Công an

1. Đặt vấn đề

Chất lượng, hiệu quả là một mục tiêu cơ bản và quan trọng nhất của tất cả các lĩnh vực từ quản lý đến sản xuất và đời sống xã hội mà con người luôn mong muốn hướng tới. Chất lượng luôn là mục đích, mục tiêu cuối cùng để từ đó con người xem xét mức độ, yêu cầu đặt ra đối với chất lượng ngày càng cao hơn. Lĩnh vực giáo dục, đào tạo có vai trò, vị trí rất to lớn trong xã hội; nó hình thành và định hướng phát triển nhân cách để con người sống hòa nhập trong xã hội. Mặt khác, nó trang bị kiến thức, kỹ năng, kinh nghiệm và các tri thức khoa học để con người lao động sản xuất và không ngừng phát triển ngày càng tốt đẹp hơn. Giáo dục đã góp phần vào việc nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài để thực hiện thắng lợi mục tiêu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và đẩy mạnh hội nhập quốc tế.

Xuất phát từ vị trí, vai trò đặc biệt to lớn của giáo dục, đào tạo do vậy việc đảm bảo chất lượng và nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo nói chung và đổi mới quản lý, nâng cao chất lượng đào tạo trung cấp chuyên nghiệp cho trưởng công an xã nói riêng là một nội dung thường xuyên, liên tục và lâu dài trong suốt quá trình xây dựng và phát triển đất nước, xây dựng lực lượng công an nhân dân trong sạch, vững mạnh qua các thời kỳ.

2. Thực trạng về giáo dục, đào tạo của Việt Nam từ khi đất nước bước vào thời kì đổi mới đến nay và công tác quản lý đào tạo trung cấp chuyên nghiệp cho trưởng công an xã

2.1. Thực trạng về giáo dục, đào tạo của Việt Nam từ khi đất nước bước vào thời kì đổi mới đến nay

Qua tổng kết về giáo dục của Việt Nam từ khi đất nước bước vào thời kì đổi mới đến nay, những thành tựu to lớn của giáo dục mang lại đó là đào tạo đáp ứng yêu cầu chuyển đổi nền kinh tế nước ta từ mô hình kinh tế kế hoạch hóa tập trung, bao cấp sang phát triển nền kinh tế thị trường theo định hướng xã hội chủ nghĩa, đẩy mạnh hội nhập quốc tế phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa và hiện đại hóa đất nước của Đảng. Bên cạnh đó, những tồn tại và hạn chế của giáo dục giai đoạn 1986 - 2000 và giai đoạn 2001 - 2010 được chỉ ra, đó là:

- Tư duy giáo dục chậm đổi mới: Tư duy phát triển giáo dục chưa phù hợp với tiến trình và cơ chế phát triển kinh tế - xã hội ở nước ta;

- Nhiều hiện tượng tiêu cực trong giảng dạy, học

tập, thi cử cấp phát và sử dụng văn bằng, chứng chỉ không hợp pháp chậm được khắc phục. Giáo dục còn mang nặng bệnh thành tích;

- Cơ cấu hệ thống giáo dục quốc dân chưa đồng bộ, thiếu tính liên thông giữa các cấp học và các trình độ đào tạo. Tình trạng mất cân đối giữa cơ cấu trình độ, cơ cấu ngành nghề đào tạo chậm được khắc phục, chưa đáp ứng được yêu cầu nhân lực của xã hội;

- Chất lượng giáo dục còn thấp so với yêu cầu phát triển của đất nước trong thời kì mới và so với trình độ của các nước tiên tiến trong khu vực và trên thế giới. Có biểu hiện lệch lạc về hành vi, lối sống của một bộ phận học sinh, sinh viên. Kiến thức, kỹ năng của học sinh, sinh viên tốt nghiệp chưa đáp ứng được yêu cầu của công việc. Trong giáo dục chưa giải quyết được mâu thuẫn giữa phát triển số lượng với yêu cầu nâng cao chất lượng; giữa dạy người, dạy chữ và dạy nghề. Công tác đào tạo và nghiên cứu khoa học chưa đáp ứng được yêu cầu của xã hội;

- Chương trình, nội dung, phương pháp dạy và học lạc hậu, đổi mới chậm, chưa gắn với yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, chưa phù hợp với đặc thù của các vùng miền và các đối tượng người học; nhà trường chưa gắn chặt với đời sống xã hội và lao động nghề nghiệp, chưa chú trọng phát huy tinh thần sáng tạo, năng lực thực hành của học sinh, sinh viên; thi cử còn nặng nề, tốn kém;

- Một bộ phận đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý chưa đáp ứng được nhiệm vụ giáo dục trong thời kì mới. Đội ngũ nhà giáo vừa thừa, vừa thiếu, vừa không đồng bộ về cơ cấu. Năng lực nghề nghiệp của một bộ phận nhà giáo còn thấp, chưa đáp ứng được yêu cầu nâng cao chất lượng. Vẫn còn một bộ phận nhỏ có biểu hiện thiếu gắn bó với nghề, vi phạm đạo đức lối sống, ảnh hưởng xấu tới uy tín của nhà giáo trong xã hội;

- Cơ sở vật chất, kĩ thuật nhà trường còn thiếu thốn và lạc hậu, vẫn còn tình trạng thiếu phòng học, lớp học tạm, phòng học cấp bốn cũ nát, nhất là ở vùng sâu, vùng xa; thư viện, phòng thí nghiệm, phòng học bộ môn và các phương tiện dạy học còn thiếu và lạc hậu, nhất là ở các trường đại học. Cơ sở vật chất, kĩ thuật của các cơ sở giáo dục chưa đảm bảo về số lượng, chất lượng và chủng loại so với yêu cầu nâng cao chất lượng giáo dục;

- Công tác quản lý giáo dục còn nhiều bất cập. Cơ chế quản lý giáo dục chậm đổi mới, chưa theo kịp

sự phát triển của đất nước; quản lí nhà nước về giáo dục còn mang tính quan liêu, bao cấp, ôm đodom, sự vụ và chống chéo, phân tán, thiếu nhất quán; trách nhiệm quản lí chuyên môn chưa đi đôi với quyền hạn về nhân sự và tài chính. Hệ thống pháp luật và chính sách về giáo dục thiếu đồng bộ, chống chéo, chậm được sửa đổi, bổ sung và hầu hết các văn bản dưới luật, hiệu lực pháp lý thấp. Chính sách huy động và phân bổ nguồn lực tài chính cho giáo dục chưa hợp lý, chưa quan tâm đúng mức đến địa phương khó khăn. Đầu tư của Nhà nước cho giáo dục còn thiếu hiệu quả, chưa tập trung cao cho những mục tiêu ưu tiên.

Với những thành tựu và những hạn chế của giáo dục ở trên, dưới ánh sáng của Đại hội Đảng lần thứ XI, Đảng ta tiếp tục khẳng định lãnh đạo đưa đất nước ta phát triển theo mô hình nền kinh tế thị trường và đẩy mạnh hội nhập quốc tế, thực hiện công cuộc xây dựng đất nước theo mục tiêu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Do vậy, Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 Hội nghị lần thứ 8 Ban Chấp hành Trung ương khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế đã đáp ứng yêu cầu đó.

2.2. Công tác quản lí đào tạo trung cấp chuyên nghiệp cho trưởng công an xã

Nhìn lại công tác quản lí đào tạo trung cấp chuyên nghiệp cho trưởng công an xã, chúng ta thấy: Trưởng công an xã hoạt động theo nhiệm kỳ đại hội đảng các cấp, là lực lượng vũ trang bán chuyên trách, chịu sự quản lí chỉ đạo nghiệp vụ của công an cấp trên và sự quản lí tuyệt đối, toàn diện của Đảng ủy, ủy ban nhân dân cấp xã. Công an xã có vị trí vai trò hết sức quan trọng, là công cụ chuyên chính, trọng yếu của cấp ủy, chính quyền cơ sở. Công an xã hình thành và phát triển cùng với việc xây dựng, củng cố và giữ vững chính quyền cách mạng. Là lực lượng chủ công, trọng yếu và trực tiếp thực hiện chức năng phòng chống tội phạm, các hành vi vi phạm pháp luật và tệ nạn xã hội ở cơ sở và làm nòng cốt trong phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc ở địa bàn cơ sở. Giữ vững an ninh trật tự ngay từ cơ sở là vấn đề chiến lược; để chủ động nắm tình hình, phát hiện và đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu muồn gây rối loạn, nhất là phát hiện và giải quyết dứt điểm tại chỗ các vụ việc liên quan đến đời sống nhân dân, các mâu thuẫn phát sinh trong đời sống nhân dân ở địa bàn cơ sở, không để tích tụ trở thành "điểm nóng"; xây dựng thế trận an ninh vững mạnh tại cơ sở; giúp ủy ban nhân dân xã thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ quản lí nhà nước về an ninh trật tự trên địa bàn xã.

Theo quy định của Bộ Nội vụ về tiêu chuẩn cụ thể đối với cán bộ, công chức xã, phường, thị trấn thì trưởng công an xã phải có trình độ trung cấp chuyên

nghiệp ngành Công an trở lên. Do đó, công tác đào tạo và quản lí công tác đào tạo trung cấp chuyên nghiệp cho trưởng công an xã là một nội dung quan trọng, một mặt đào tạo đạt chuẩn trình độ và chuẩn chức danh cho đội ngũ, bên cạnh đó còn trang bị kiến thức về chuyên môn nghiệp vụ ngành Công an và hoàn thiện các điều kiện khác như: Nâng cao bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức cách mạng, niềm say mê công tác và gắn bó với công việc của đội ngũ trưởng công an xã góp phần xây dựng lực lượng công an nhân dân chính quy, tinh nhuệ và từng bước hiện đại.

Thực tế, dưới sự chỉ đạo của lãnh đạo Bộ Công an và lãnh đạo Tổng cục Xây dựng lực lượng công an nhân dân, hàng năm các trường trung cấp công an nhân dân đã phối hợp với công an các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và Sở Nội vụ các tỉnh, thành phố trong cả nước tổ chức mở lớp đào tạo trung cấp chuyên nghiệp cho trưởng công an xã và dự nguồn trưởng công an xã trong toàn quốc. Kết quả từ năm 2004 đến tháng 12/2013 đã mở được 156 lớp, với tổng số 15.890 học viên. Theo thống kê của ngành Công an, số trưởng công an xã qua các nhiệm kỳ đại hội đều có sự biến động, hoặc được bầu, điều động, bổ nhiệm ở các chức danh cao hơn hoặc điều chuyển công tác khác, chiếm gần 10 %. Do vậy, công tác đào tạo trung cấp chuyên nghiệp cho trưởng công an xã là nhiệm vụ thường xuyên, liên tục. Thực tế, qua công tác tổ chức quản lí đào tạo trung cấp chuyên nghiệp cho trưởng công an xã còn có những tồn tại hạn chế nhất định như nội dung chương trình chậm đổi mới, giáo trình tài liệu không phù hợp với thực tế công tác công an đặt ra, quá trình đào tạo còn nhiều hạn chế bất cập, công tác kiểm định đánh giá theo hướng đảm bảo chất lượng chưa được quan tâm...

3. Một số biện pháp đổi mới quản lí, nâng cao chất lượng đào tạo trung cấp chuyên nghiệp cho trưởng công an xã

Trước yêu cầu đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục Việt Nam theo Nghị quyết Hội nghị lần thứ 8 Ban Chấp hành Trung ương khóa XI, công tác quản lí đào tạo trung cấp chuyên nghiệp cho trưởng công an xã cần đổi mới nâng cao chất lượng theo các hướng sau đây:

Thứ nhất: Cần khẩn trương biên soạn bộ giáo trình dạy học đảm bảo khoa học, logic và đạt chuẩn phục vụ cho công tác đào tạo. Bộ giáo trình tài liệu đào tạo trung cấp chuyên nghiệp cho trưởng công an xã được biên soạn trước đây theo Quyết định số 677/QĐ-BCA-X11 ngày 26/02/2010 của Bộ trưởng Bộ Công an. Qua thực tế giảng dạy, bộ giáo trình này còn một số nội dung chưa cập nhật được các vấn đề mới về chủ trương, chính sách mới của Đảng và ngành Công an; chưa có tính khái quát cao mà nặng về tính mô tả, giải thích. Nội dung tài liệu còn một số điểm trùng lặp, diễn đạt chưa thực sự rõ ràng. Tính ứng dụng và khả năng truyền thụ các kỹ năng thao tác nghiệp vụ

cần thiết để người học vận dụng vào thực tế chưa cao. Về nội dung kiến thức nghiệp vụ công an chưa sâu, chưa sắc và chưa đáp ứng yêu cầu đặt ra. Vì vậy cần thiết phải biên soạn một bộ giáo trình tài liệu dạy học đảm bảo khoa học, đạt chuẩn là nội dung trong đổi mới quản lí và nâng cao chất lượng đào tạo trung cấp chuyên nghiệp cho trưởng công an xã hiện nay.

Thứ hai: Cần sớm hoàn thiện ban hành bộ tiêu chí đánh giá kiểm định theo hướng đảm bảo chất lượng và tăng cường kiểm định đánh giá trong và đánh giá ngoài. Đây là nội dung hết sức quan trọng, vì chất lượng của giáo dục, đào tạo bao gồm toàn bộ quá trình, từ mục tiêu đào tạo, nội dung chương trình đào tạo, đội ngũ giáo viên, cán bộ quản lí, quá trình đào tạo (đầu vào, phương pháp giảng dạy, công tác kiểm tra, đánh giá,... kết quả đầu ra), đến điều kiện đảm bảo về cơ sở vật chất, tài chính... Tất cả các yếu tố đó được đảm bảo chất lượng thì sẽ tạo nên sản phẩm đào tạo có chất lượng. Do vậy, để đảm bảo chất lượng sau khi tốt nghiệp ra trường cần xây dựng bộ tiêu chí, quy trình thủ tục kiểm định đánh giá đào tạo trung cấp chuyên nghiệp để làm "chuẩn" từ đó phục vụ cho công tác kiểm định, đánh giá.

Thứ ba: Để nâng cao chất lượng cần phải xây dựng, đào tạo và bồi dưỡng đội ngũ giáo viên các trường trung cấp công an nhân dân và giáo viên thỉnh giảng có chất lượng cao và cũng phải đạt chuẩn nhất định. Giáo viên ngoài những kiến thức chuyên môn sâu, ngoại ngữ giỏi, tin học thành thạo, có trình độ sư phạm mà còn am hiểu thực tiễn sâu rộng, có kiến thức thực tế phong phú, hướng dẫn tay nghề thành thạo. Bởi vậy, đội ngũ giáo viên không những được đào tạo, bồi dưỡng bài bản trong nhà trường mà còn phải trải qua công tác thực tiễn đối với lĩnh vực mình có nhiệm vụ đào tạo cho học viên. Đặc biệt, không chỉ đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giáo viên ở trong nước mà cần mở rộng quan hệ đào tạo, bồi dưỡng ở nước ngoài.

Thứ tư: Cần tăng cường sự liên kết phối hợp với các đơn vị chiến đấu trong quá trình đào tạo bằng cách đặt bài giảng theo chuyên đề, các tình huống nghiệp vụ cụ thể cho cán bộ thực tiễn vào giảng bài cho học viên. Tuy nhiên, cần chú ý, tiến hành đặt bài cụ thể, dạy theo chương trình đào tạo vì hình thức nghe báo cáo viên tập trung nói chuyện về thực tế học viên thu nhận được rất ít kiến thức. Sau khi đặt bài, cán bộ thực tiễn vào giảng thì có sự đánh giá kết quả học, nghiên cứu theo đúng quy định.

Thứ năm: Tổ chức khảo sát đánh giá kết quả thực tiễn công tác của học viên sau một thời gian ra trường trên các mặt:

- Kiểm định các kiến thức, kỹ năng đã được đào tạo ở nhà trường có thích ứng với yêu cầu thực tiễn công tác chiến đấu đặt ra như thế nào?
- Nghiên cứu dự báo yêu cầu đặt ra trong tương lai việc đảm bảo an ninh trật tự ở cơ sở đối với trưởng

công an xã theo xu hướng phát triển của xã hội gắn với công tác đào tạo để xây dựng, bổ sung nội dung, chương trình, giáo trình, tài liệu dạy học cho trưởng công an xã phù hợp;

- Việc bố trí sử dụng cán bộ sau khi tốt nghiệp có đáp ứng yêu cầu và đúng chức năng nhiệm vụ được giao không.

Thứ sáu: Cần tăng cường phối hợp hơn nữa trong công tác thanh tra, kiểm tra việc thực hiện chương trình đào tạo và tổ chức quản lí học viên trong quá trình đào tạo. Đây là một trong bốn chức năng của nhà quản lí, để đảm bảo thực hiện tốt mục tiêu đào tạo đặt ra được xác định trong chương trình đào tạo. Trong thời gian qua, việc tổ chức thanh tra, kiểm tra các hoạt động giảng dạy và quản lí học viên chưa được coi trọng, nhất là do đặc thù lưu lượng các trường trung cấp công an nhân dân đông; mặt khác, việc tập trung trưởng công an xã về học tại các trường công an nhân dân sẽ gây nhiều khó khăn vất vả cho trưởng công an xã. Vì vậy, các lớp đào tạo trung cấp chuyên nghiệp đều mở tại các địa phương và các trường trung cấp công an nhân dân cử giảng viên về giảng dạy theo kế hoạch dạy học. Do vậy, việc thực hiện kế hoạch dạy học và chương trình đào tạo sẽ không tránh khỏi những vi phạm và việc tham gia học tập theo đúng lịch học và thời gian tối thiểu của học viên ở trên lớp đôi khi cũng chưa đảm bảo. Vì vậy, để đảm bảo nâng cao chất lượng quản lí đào tạo trung cấp chuyên nghiệp cho trưởng công an xã, cơ quan chức năng phải tăng cường để cao công tác thanh tra, kiểm tra thường xuyên và đột xuất việc thực hiện chương trình đào tạo và kế hoạch dạy học.

4. Kết luận

Để nội dung đổi mới quản lí, nâng cao chất lượng đào tạo trung cấp chuyên nghiệp cho trưởng công an xã đạt kết quả, cần thiết phải triển khai đồng bộ 6 giải pháp đã trình bày ở trên. Thực hiện tốt nội dung các giải pháp đưa ra đã góp phần trang bị tốt kiến thức về chuyên môn nghiệp vụ cho trưởng công an xã làm việc theo đúng quy định của pháp luật và quy trình công tác công an đặt ra, mặt khác góp phần nâng cao bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức cách mạng, niềm tin yêu nghề nghiệp và đảm bảo chức danh công chức cấp xã. Từ đó, đáp ứng nhu cầu nhân lực có chất lượng cao của lực lượng công an nhân dân.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban chấp hành Trung ương, Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 Hội nghị lần thứ 8, Khóa XI về đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục Việt Nam.
2. Ủy ban Thường vụ Quốc hội (2008), Pháp lệnh Công an xã - Pháp lệnh Số 06/2008/PL-UBTVQH12.
3. Chính phủ (2009), Nghị định Quy định chi tiết

(Xem tiếp trang 61)